

การพัฒนาชุดกิจกรรมคำคล้องจองประกอบภาพด้านการฟังและการพูดสำหรับเด็กปฐมวัย

The Development of Learning Activities on Words Rhyme Developing Listening and Speaking Skills for Early Childhood Children

มลิวัดย์ อุ๋นอ๋อน*¹ และ นพดล จันทรเพ็ญ**²

¹ร.บ้านเมื่อน้อยหนองมุข ต.เมื่อน้อย อ.กันทรารมย์ จ.อุบลราชธานี 33130

²คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ต.ในเมือง อ.เมือง จ.อุบลราชธานี 34000

E-mail: noppadon_8765@hotmail.co.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมคำคล้องจองประกอบภาพ เพื่อพัฒนาทักษะด้านการฟังและการพูดสำหรับเด็กปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเปรียบเทียบทักษะด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมคำคล้องจองประกอบภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนบ้านผึ่ง (มรุสิทธิ์ประชาสรรค์) อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 34 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ชุดกิจกรรมคำคล้องจองประกอบภาพ จำนวน 3 ชุด และแบบประเมินทักษะด้านการฟังและการพูดสำหรับเด็กปฐมวัยมีลักษณะเป็นรูปภาพ เป็นแบบประเมินทักษะด้านการฟังจำนวน 15 ข้อและแบบประเมินทักษะด้านการพูดจำนวน 15 ข้อ ซึ่งมีค่าความยากง่ายตั้งแต่ .32-.70 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .40-.80 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t

ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดกิจกรรมคำคล้องจองประกอบภาพด้านการฟังและการพูดสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 88.33/85.59 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. ทักษะด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยหลังการใช้ชุดกิจกรรมคำคล้องจองประกอบภาพสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ชุดกิจกรรมคำคล้องจองประกอบภาพ การฟังและการพูด เด็กปฐมวัย

Abstract

The purposes of this study were to develop learning activities on words rhyme developing listening and speaking skills for early childhood children, based on the standardized criteria of 80/80 and to compare the children's achievement before and after using the activities.

The sample consisted of 30 children attending the second year early childhood level at Ban Pung (Matuleprachasan) School, under Si Sa Ket Primary Education Service Area Office 1, randomly assigned by simple random sampling. The research tools were the learning activities and the achievement test constructed by the researcher. The test difficulty indices ranged from .32 to .70, the discrimination indices ranged from .40 to .80, and the reliability value was .89. The collected data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The research findings were as follows:

1. The developed activities were efficient since the criteria were found at 88.33/85.59 which exceeded the criteria of 80/80.
2. The children's achievement after using the activities was significantly higher than that before using them at the .01 level.

Keywords: Learning Activities, Words Rhyme, Listening and Speaking Skills, Early Childhood Children

บทนำ

การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กควรมีหลักการสอนเทคนิควิธีที่เหมาะสม มีสื่อวัสดุอุปกรณ์เพราะเด็กในวัยนี้ไม่สามารถเรียนรู้จากสิ่งที่เป็นนามธรรม ต้องอาศัยสื่อที่เป็นรูปธรรม เนื่องจากความสามารถของเด็กปฐมวัยในวัยนี้ควรใช้สื่อที่เป็นรูปธรรมมากกว่านามธรรม ภาพเป็นสื่อรูปธรรมที่มีผู้นิยมนำมาใช้กับเด็กปฐมวัยมากอีกชนิดหนึ่งเนื่องจากการใช้ภาพเป็นสื่อช่วยส่งเสริมความสามารถทางด้านการฟังและการพูดเล่าเรื่องที่หลากหลายจากการพบเห็นสิ่งต่างๆ จากรูปภาพ (สิริมา ภิญโญนันตพงษ์ 2545: 74) สอดคล้องกับเยาวยา เดชะคุปต์ (2542: 17-20) ที่กล่าวว่า เด็กปฐมวัยยังไม่เข้าใจในเรื่องที่เป็นนามธรรมได้ ต้องอาศัยสื่อที่เป็นรูปธรรม ภาพเป็นสื่อที่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะธรรมชาติของเด็กไม่ว่าจะเป็นเพศหญิงหรือเพศชายจะมีความสนใจในการเรียนรู้จากภาพที่เห็นในรูปลักษณะต่างๆ นอกจากนี้ สมศักดิ์ สันธุระเวช (2541: 11-12) กล่าวว่า รูปภาพยังสามารถช่วยกระตุ้นการทำงานของสมองทั้งสองซีกพร้อมๆ กันอย่างมีระบบ กล่าวคือ ในขณะที่ฟังเพื่อนพูดเด็กต้องใช้สมองซีกซ้ายในการรับรู้จินตนาการตามภาพจากเรื่องที่ฟัง และการมองเห็นภาพโดยรวมจะส่งผลให้เกิดพัฒนาการทางภาษา โดยเฉพาะทักษะทางภาษาด้านการฟังและการพูดอย่างมาก

จากการศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีต่างๆ พบว่า ชุดการสอนหรือชุดกิจกรรมเป็นสื่อประสมชนิดหนึ่งที่สามารถแก้ปัญหาการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอนสามารถช่วยผู้สอนถ่ายทอดเนื้อหาที่มีลักษณะเป็นนามธรรมสูง ช่วยสร้างความสนใจของผู้เรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษาอยู่ สามารถแสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจและใฝ่หาความรู้ด้วยตนเอง ชุดการสอนสามารถถ่ายทอดความรู้แทนครูได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถแก้ปัญหาเรื่องครูผู้สอนแทนได้ เพราะนักเรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเอง (ชัยยงค์ พรหมวงศ์และคนอื่นๆ 2533: 117) มงคล พรหมทอง (2545: 68) พบว่าชุดการสอนช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้

ความสามารถตามจุดประสงค์ในทั้งภาพรวมและส่วนย่อย

ชุดกิจกรรมประกอบคำบรรยาย เป็นชุดกิจกรรมสำหรับครู จัดให้ครูโดยเฉพาะมีคู่มือครูและเครื่องมือสำหรับครูใช้ประกอบคำบรรยายเพื่อลดบทบาทของครูให้น้อยลงเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกิจกรรมมากขึ้น ซึ่งพร้อมที่จะนำไปใช้สอนให้เด็กเกิดพฤติกรรมตามความคาดหวัง ครูเป็นผู้ดำเนินการและควบคุมกิจกรรมทั้งหมด นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมภายใต้การดูแลของครู (วิชัย วงษ์ใหญ่ 2525: 250-251) หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 มาตรฐานที่ 9 ตัวบ่งชี้ที่ 1 สภาพที่ฟังประสงค์ของเด็กอายุ 5 ปี ได้กำหนดไว้ว่าเด็กสามารถสนทนาโต้ตอบ/เล่าเป็นเรื่องราวได้ ฟังแล้วนำมาถ่ายทอดได้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2547: 39) จากสภาพที่ฟังประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยได้กำหนดไว้แล้ว แสดงให้เห็นว่า เด็กที่มีอายุ 5 ปี จะต้องสนทนาโต้ตอบ/เล่าเป็นเรื่องราวได้ ฟังแล้วนำมาถ่ายทอดได้ จากประสบการณ์สอนเด็กปฐมวัยเป็นเวลา 12 ปีที่ผ่านมาและจากการพบปะ พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครูผู้สอนระดับปฐมวัยในจังหวัดศรีสะเกษพบว่า เด็กปฐมวัยมีปัญหาในการฟังและพูดมาก เช่น ไม่ตั้งใจฟัง ไม่เข้าใจในสิ่งที่ฟัง ไม่กล้าพูด พูดไม่ชัด พูดภาษากลางไม่ได้ พูดสื่อความหมายไม่ได้ และผลการประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญาเกี่ยวกับทักษะทางภาษาของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ผลการประเมินยังไม่เป็นที่น่าพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 70 ระดับดีร้อยละ 30 (โรงเรียนบ้านเมืองน้อยหนองมุข 2554: 15) ซึ่งปัญหาเหล่านี้ถ้าไม่ได้รับการแก้ปัญหาในระดับชั้นอนุบาลแล้ว เมื่อเด็กปฐมวัยไปเรียนชั้นประถมศึกษาก็จะมีข้อจำกัดทางภาษาซึ่งจะส่งผลให้เด็กมีปัญหาในการเรียนแทบทุกวิชา เพราะภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และแสวงหาความรู้

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะเตรียมความพร้อมทางภาษาด้านการฟังและการพูดโดยใช้ชุดกิจกรรมคำคล้องจองประกอบภาพพัฒนาการด้านการฟังและการพูดให้มีประสิทธิภาพ

ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอใช้คำว่า ชุดกิจกรรม แทนคำว่า ชุดการสอนที่ผู้อื่นใช้ตลอดงานวิจัยนี้ เป็นชุดกิจกรรมสำหรับครูเพื่อเตรียมความพร้อมด้านการฟังและการพูดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ผ่านการวิเคราะห์และทดลองใช้เพื่อปรับปรุงและหาประสิทธิภาพก่อนที่จะนำไปใช้จริงในระดับชั้นปฐมวัย ชุดกิจกรรมคำคล้องจองประกอบภาพสัตว์จำนวน 3 ชุด ชุดละ 5 กิจกรรม เป็นคำคล้องจอง 1 บทสั้นๆ มี 4 วรรค วรรคละ 4 คำเรียกว่า กลอนสี่ ในแต่ละชุดกิจกรรมคำคล้องจองประกอบภาพ มีคู่มือการใช้ชุดกิจกรรม ประกอบไปด้วย หลักการ/แนวคิด จุดประสงค์ เนื้อหาของชุดกิจกรรม แนวทางในการจัดประสบการณ์ ข้อเสนอแนะในการใช้ชุดกิจกรรม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมคำคล้องจองประกอบภาพเพื่อพัฒนาทักษะด้านการฟังและการพูดสำหรับเด็กปฐมวัย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมคำคล้องจองประกอบภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ เด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนในเครือข่ายกลุ่มพากุลกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 1 จำนวน 7 โรงเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 160 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนบ้านผึ้ง (มรุสิทธิ์ประชาสรรค์) อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 1 จำนวน 1 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 34 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

ระยะเวลาในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โดยใช้ทั้งหมด 15 แผนเวลาทดลอง 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 30 นาที

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ชุดกิจกรรมคำคล้องจองประกอบภาพ จำนวน 3 ชุด ชุดละ 5 กิจกรรม เป็นคำคล้องจอง 1 บทสั้นๆ มี 4 วรรค วรรคละ 4 คำเรียกว่า กลอนสี่ ในแต่ละชุดกิจกรรมคำคล้องจองประกอบภาพ มีคู่มือการใช้ชุดกิจกรรม ประกอบไปด้วย หลักการ/แนวคิด จุดประสงค์ เนื้อหาของชุดกิจกรรม แนวทางในการจัดประสบการณ์ ข้อเสนอแนะในการใช้ชุดกิจกรรมและแบบประเมินทักษะด้านการฟังและการพูดสำหรับเด็กปฐมวัยมีลักษณะเป็นรูปภาพเป็นแบบประเมินทักษะด้านการฟัง จำนวน 15 ข้อและแบบประเมินทักษะด้านการพูด จำนวน 15 ข้อ ซึ่งมีความยากง่ายตั้งแต่ .32-.70 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .40-.80 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองด้วยตนเอง ตามขั้นตอนดังนี้

1. เก็บข้อมูลก่อนการทดลอง โดยประเมินด้านการฟังและการพูด โดยใช้แบบประเมินด้านการฟังและการพูดสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้วเก็บข้อมูลไว้เป็นรายบุคคล

1.1 เนื่องจากผู้รับการประเมินด้านการฟังและการพูดเป็นเด็กปฐมวัย ซึ่งมีความสนใจอยู่ในช่วงเวลา 20 นาที ดังนั้นจึงแยกการประเมินออกเป็น 2 วัน โดยวันที่ 1 ประเมินทักษะการฟัง และวันที่ 2 ประเมินการพูด

1.2 การประเมินด้านการฟังและการพูดกับกลุ่มตัวอย่าง ให้มีครูผู้ช่วยเพื่ออำนวยความสะดวกและดูแลให้ผู้รับการประเมินปฏิบัติได้ถูกต้อง

2. ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ชุดกิจกรรมคำคล้องจองประกอบภาพสัตว์ตั้งแต่ชุดกิจกรรมคำคล้องจองประกอบภาพชุดที่ 1-3 วันละ 30 นาทีเป็นเวลา 3 สัปดาห์ ละ 5 วัน ตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้วเก็บข้อมูลไว้เป็นรายบุคคล

3. เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว 3 สัปดาห์ ประเมินหลังเรียนด้วยแบบประเมินด้านการฟังและการพูดชุดเดิมที่ใช้ประเมินก่อนการทดลองไปทำการประเมินอีกครั้ง ตรวจและให้คะแนน

4. นำคะแนนจากการทำกิจกรรมย่อยทุกชุด กิจกรรมคำคล้องจองประกอบภาพชุดที่ 1-3 และคะแนนจากการทำแบบประเมินด้านการฟังและการพูดก่อนและหลังการทดลอง มาวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน และสรุปผลการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมคำคล้องจองประกอบภาพ ที่ทดลองกับเด็กปฐมวัยกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 34 คน โดยนำคะแนนของเด็กปฐมวัยกลุ่มตัวอย่างทุกคนที่ได้จากการสังเกต การฟังและการพูดขณะทำกิจกรรมการใช้ชุดกิจกรรมคำคล้องจองประกอบภาพทุกชุดมารวมกัน หาค่าเฉลี่ยเทียบส่วนเป็นร้อยละ เทียบกับคะแนนของเด็กปฐมวัยกลุ่มตัวอย่างทุกคนที่ทำแบบประเมินด้านการฟังและการพูดหลังการจัดกิจกรรมการใช้ชุดกิจกรรมคำคล้องจองประกอบภาพรวมกันและหาค่าเฉลี่ยเทียบส่วนเป็นร้อยละ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพไว้ที่ 80/80

2. เปรียบเทียบคะแนนการประเมินด้านการฟังและการพูดก่อนและหลังการพัฒนาโดยใช้ชุดกิจกรรมคำคล้องจองประกอบภาพกับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent Samples

สรุปผลการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมคำคล้องจองประกอบภาพ เพื่อพัฒนาทักษะด้านการฟังและการพูดสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 88.33/85.59 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2. ทักษะด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย หลังการใช้ชุดกิจกรรมคำคล้องจองประกอบภาพสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

ชุดกิจกรรมคำคล้องจองประกอบภาพด้านการฟังและการพูดสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 88.33/85.59 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ทั้งนี้เนื่องมาจาก ชุดกิจกรรมคำคล้องจองประกอบภาพที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ผ่านกระบวนการสร้างอย่างมีระบบและวิธีการสร้างที่เหมาะสม โดยเริ่มต้นจากการศึกษาเอกสารหลักสูตร คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี หลักการสอน และการจัดกิจกรรมด้านการฟังและการพูดสำหรับเด็กปฐมวัย ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอนและชุดกิจกรรมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างชุดกิจกรรม ศึกษาการประเมินพัฒนาการ ในคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ศึกษาแนวทางในการจัดทำแบบประเมินทักษะการฟังและการพูดตลอดจนศึกษาขั้นตอนวิธีการในการประเมินทักษะด้านการฟังและการพูด โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่คำนึงความแตกต่าง และธรรมชาติการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน สร้างบรรยากาศที่เร้าความสนใจ ดังที่ บุญเกื้อ ควรหาเวช (2542: 92) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองจากแหล่งความรู้ ด้วยสื่อและวิธีการต่างๆ ที่ตรงกับเนื้อหาโดยครูให้คำแนะนำ และช่วยเหลือ นอกจากนี้กิจกรรมที่นำมาทำกิจกรรมที่หลากหลายและสอดคล้องกับเนื้อหา ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เด็กได้รับประสบการณ์ตรงด้วยการลงมือกระทำ และปฏิบัติจริง มีอิสระในการทำกิจกรรม ซึ่งจากการสังเกต พฤติกรรม เด็กมีความสนใจ ตื่นเต้น กระตือรือร้น สนุกสนาน ร่วมกิจกรรมและกล้าแสดงออก กล้าพูดและทำกิจกรรมตามขั้นตอนได้ จึงทำให้ผู้เรียนสนใจร่วมปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละกิจกรรมได้ดียิ่งขึ้นดังที่ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542 ก: 147-148) ได้กล่าวว่า การฟังของเด็กเป็นการรับรู้เรื่องราวด้วยประสาทสัมผัสทางหูที่เด็กสะสมและนำไปสร้างเสริมพัฒนาการทางภาษามากกว่าการใช้เพื่อพัฒนาปัญญา เด็กจะเก็บคำพูด จังหวะเรื่องราว จากสิ่งที่ฟังมาสานต่อเป็นคำศัพท์ เป็นประโยคที่จะถ่ายทอดไปสู่การพูด ถ้าเรื่องราวที่เด็กได้ฟังมีความชัดเจน ง่ายต่อการเข้าใจเด็กจะได้คำศัพท์ และมีความสามารถมากขึ้น กิจกรรมในการช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการพูดให้กับเด็กนั้นมีกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ เช่น กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้พูดคุยเล่าประสบการณ์ และแสดงความคิดเห็น เพื่อให้เด็กมีความเข้าใจและได้รับประสบการณ์ตรง เกิดการเรียนรู้ได้พัฒนาทุกด้าน กรมวิชาการ (2540: 36-37) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ที่สามารถจัดได้หลายวิธี เช่น การร้องเพลง เล่นเกม ท่องคำคล้องจอง เป็นการจัดให้เด็กได้แสดงออกเพื่อความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาและจังหวะ ซึ่ง

สอดคล้องกับบันลือ พฤษะวัน (2536: 22) ที่กล่าวว่า พัฒนาการทางภาษา หมายถึง ทักษะทางภาษาที่รวมเอา ความเข้าใจ ความสามารถที่จะหาคำศัพท์ การออกเสียง สามารถที่จะผูกประโยคได้ ใช้ภาษาในการสื่อความหมายได้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การให้เด็กได้ท่องคำคล้องจองแล้วเด็ก มีพัฒนาการทางภาษา เนื่องจากเด็กได้ฝึกการออกเสียง การเลียนเสียง ซ้ำๆ บ่อยๆ เด็กจะเกิดความจำ และเข้าใจ ความหมายคำศัพท์ และ เนื้อหาในคำคล้องจองที่ท่องได้ สอดคล้องกับ พรทิพย์ ศิริสมบุรณ์เวช (2543: 131) ที่กล่าวว่า การท่องจำคือ ภูษาของการฝึกฝน และการได้ฝึกหัด หรือกระทำซ้ำๆ บ่อยๆ ย่อมจะทำให้เกิดความสมบูรณ์ ถูกต้อง เช่นเดียวกันหากเด็กได้ท่องคำคล้องจองอย่างสม่ำเสมอ ก็ย่อมจะเกิดความจำและเป็นความเข้าใจในที่สุด การสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่มี คุณค่าเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน โดยที่ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2532 ข: 115-116) ได้กล่าวถึง แนวคิดในการสร้างชุดกิจกรรม มีการประยุกต์ทฤษฎี ความแตกต่างระหว่างบุคคลในการจัดการเรียนการสอน ต้องคำนึงถึงความต้องการความถนัดและความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญเพราะคนเรามีความแตกต่างกัน ในความสามารถ สถิติปัญญา ความต้องการ ความสนใจ อารมณ์ ร่างกาย สังคม ผู้สอน เปิดให้ผู้เรียนมีอิสระ ทางการเรียนตามระดับสติปัญญาความสามารถความสนใจ โดยมีครูผู้สอนคอยแนะนำช่วยเหลือตามความเหมาะสม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุฬา สุขใส (2545: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับจัดกิจกรรมท่องคำคล้องจองแบบมีความหมาย และการจัดกิจกรรมท่องคำคล้องจองแบบปกติ ผลการวิจัย เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมท่องคำคล้องจองแบบมีความหมาย และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมท่องคำคล้องจองแบบปกติมีความก้าวหน้าของพัฒนาการทางการพูดเปลี่ยนแปลงไปในทางที่สูงขึ้น

การเปรียบเทียบคะแนนทักษะด้านการฟัง และการพูดก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมคำคล้องจอง ประกอบภาพ พบว่า คะแนนเฉลี่ยทักษะด้านการฟัง และการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนการใช้ชุดกิจกรรมคำคล้องจอง ประกอบภาพมีค่าเท่ากับ 16.03 และคะแนนเฉลี่ยทักษะ ด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยหลังการใช้ ชุดกิจกรรมคำคล้องจองประกอบภาพมีค่าเท่ากับ 25.68 ซึ่ง สูงกว่าก่อนการใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเด็กปฐมวัยได้เกิดการเรียนรู้จากชุดกิจกรรม คำคล้องจองประกอบภาพ 3 ชุดกิจกรรม โดยในแต่ละชุด

กิจกรรมมีกิจกรรมที่ใช้ภาษาเข้าใจง่าย เนื้อหาไม่ยาก นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงจากการเรียนรู้ทั้งการพูดและการฟัง มีกิจกรรมที่หลากหลาย ภาพที่ใช้เป็นสื่อทำให้เกิด การเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ได้รับความสนใจและส่งเสริมบรรยากาศ ในชั้นเรียนให้น่าสนใจ ดังที่ ริญจวน อินทรกำแหง (2554: 1) กล่าวว่า ภาพจะต้องมีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีความสำคัญมากในการช่วย สื่อสารต่างๆ ให้นักเรียนมีการรับรู้และเข้าใจตรงกัน ช่วยใน การสื่อสารให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพราะภาพเป็นสิ่งที่ ประสาทสัมผัสสามารถรับรู้ได้จากการมองเห็น ดังที่ วิวัฒน์ชัย สุขทรัพย์ (2554: 1) กล่าวว่า การออกแบบ สื่อภาพเพื่อการสอนให้ได้ดินนอกจากจะเข้าใจองค์ประกอบ การออกแบบ กระบวนการออกแบบสื่อภาพแล้ว ผู้ออกแบบ จะต้องให้ความสำคัญต่อตัวสื่อภาพด้วย ชุดกิจกรรมคำคล้องจองประกอบภาพทั้ง 3 ชุดกิจกรรม ใช้คำคล้องจอง สั้นๆ ง่ายๆ เด็กได้ท่องคำคล้องจองอย่างสม่ำเสมอ ก็ย่อมจะทำให้เกิดความจำและเป็นความเข้าใจในที่สุด สอดคล้องกับ นางเยาว์ คลิกลาย (2543: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงความสามารถด้านการฟัง และการพูดของเด็ก ปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ เพลงประกอบ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง เด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ขวบ ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้เพลงประกอบ มีความสามารถด้านการฟังและการพูดสูงกว่าเด็กปฐมวัย ที่ได้รับกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามปกติสอดคล้องกับ งานวิจัยของปานใจ จารุณิช (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา พฤติกรรมทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม คำคล้องจอง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัยชาย - หญิง อายุระหว่าง 4-5 ปี ผลการศึกษาพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมคำคล้องจองมีพฤติกรรมทางการพูด หลังการจัดกิจกรรมสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด กิจกรรมคำคล้องจองมีพฤติกรรมการพูดด้านทักษะ ทางการพูด ด้านการเข้าใจความหมาย และการใช้ภาษาเพื่อ บรรลุเป้าหมายที่ต้องการสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฏพร จรจรรย์ (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถด้านการฟังและ การพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้คำคล้องจองประกอบภาพ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุระหว่าง 3-4 ปี ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพ มีความสามารถด้านการฟังและการพูดสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะอื่นๆ ของเด็กปฐมวัย
2. ควรเปรียบเทียบผลที่เกิดจากการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมกับการสอนโดยใช้วิธีอื่นๆ

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จได้ด้วยดีด้วยผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์นพดล จันทร์เพ็ญ ที่ได้ให้ความช่วยเหลืออย่างยิ่ง โดยได้เอาใจใส่ตรวจแก้บทความเพื่อให้สมบูรณ์ที่สุดและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

เอกสารอ้างอิง

- กุลยา ตันติผลาชีวะ. การเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน 3-5 ขวบ. กรุงเทพฯ: โชติสุขการพิมพ์, 2542 ก.
- _____. เอกสารคำสอนการศึกษาสำหรับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: เอ็ดมันเพรสโปรดักส์, 2542 ข.
- จุฑา สุขใส. ผลของการจัดกิจกรรมท่องคำคล้องจองแบบมีความหมายที่มีต่อการพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย. ปรินญาณนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2545.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. แนวคิดในการผลิตชุดการสอน, ในเอกสารการสอนชุดวิชาวิทยาศาสตร์ หน่วยที่ 8-15 นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2532 ข.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และนิคม ทาแดง. เอกสารการสอนวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา เล่มที่ 1, 2. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2533.
- ณภัทรสร จรเจริญ. ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้คำคล้องจองประกอบภาพ. ปรินญาณนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2551.
- นงเยาว์ คลิกคล้าย. ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมส่งเสริม
- ประสบการณ์โดยใช้เพลงประกอบ. วิทยานิพนธ์. กศ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่, 2543.
- บันลือ พงกษะวัน. วรรณกรรมกับเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2536.
- บ้านเมืองน้อยหนองमुख, โรงเรียน. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีการศึกษา 2553. ศรีสะเกษ: โรงเรียนบ้านเมืองน้อยหนองमुख, 2554.
- บุญเกื้อ ควรหาเวช. นวัตกรรมการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: SR Printing, 2542.
- ปานใจ จารุณนิช. พฤติกรรมทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง. ปรินญาณนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2548.
- พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช. มิติใหม่ในการสอนอาชยานไทย: ประมวลบทความนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้สำหรับครูยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- มงคล พรหมทอง. การพัฒนาชุดการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพเรื่อง การปลูก และบำรุงรักษาพืชตามฤดูกาล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี, 2545.
- เยาวพา เดชะคุปต์. กิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: เจ้าพระยาระบบการพิมพ์, 2542
- รัฐจวน อินทรกำแหง. การเขียนภาพ (ออนไลน์) 2554 (อ้างเมื่อ 12 มีนาคม 2554) จาก <http://www.culture.go.th/knowledge/book/04.thm>,
- วิชัย วงษ์ใหญ่. พัฒนาหลักสูตรและการสอน-มิติใหม่. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2525.
- วิชาการ, กรม. คู่มือการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: การศาสนา, 2540.
- วิวัฒน์ชัย สุขทรัพย์. ภาพ (ออนไลน์) 2554 (อ้างเมื่อ 6 เมษายน 2554) จาก <http://library.ur.ac.th/webdb/images/VisualorSkillPictures.thm>
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (อายุ 3-5 ปี). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2547.
- _____. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

(อายุ 3-5 ปี). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ คุรุสภา
ลาดพร้าว, 2546.

สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. **มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ:
ไทยวัฒนาพานิช, 2541.

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. **การวัดและแนวทางการประเมิน:
เด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ: ศึกษาศาสตร์ สาขา
การศึกษปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
2545.

